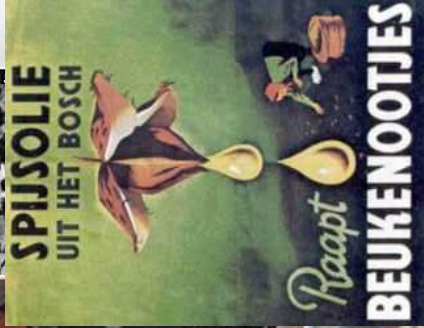

Bulletin

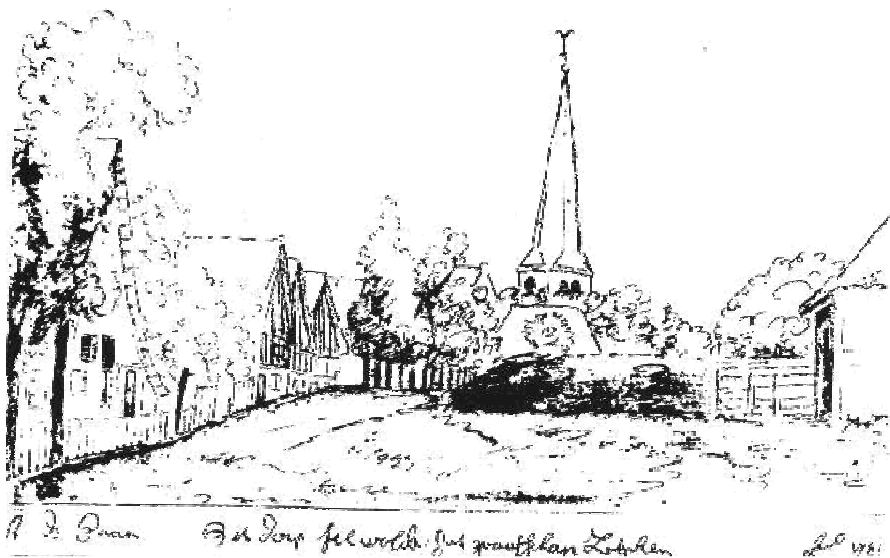
heemkundige vereniging *Old Sillevold*

Jaargang 11

— Voorjaar 2008

Oorlogsherinneringen

Heemkundige vereniging
Old Sillevold

Inhoud

Van de redactie.	4
Zomeractiviteit De Heemtuin-Beltermansmolen	5
Dagboeknotities Oorlogsjaren 1941 - 1945 Door Ben F.M. Oostendorp	6
Olympisch Zilver in Silvolde Uit de Graafschapbode van 2 november 1968	22
Leerlooierij en handel Borggreven—Wiercx Door Bernard Dorrestijn	26
Activiteitenkalender	34

Van de redactie

In het voorjaar van 1998, nu 10 jaar geleden, zag het eerste nummer van ons verenigingsblad, onder de bezielende leiding van Ben Harbers, het licht.

Old Silvolde telde toen 60 leden.

Dankzij de financiële steun van bouwbedrijf Lankveld kon destijds ons eerste verenigingsblad uitgegeven worden en sprak de redactie in haar voorwoord de hoop uit dat het blad zou bijdragen tot vermeerdering van het ledental.

Het ledental is inmiddels verdubbeld en met dank aan de sponsors, die wij op de voorlaatste pagina van het blad vermelden, hebben we een basis weten te leggen voor de continuïteit van ons "Bulletin".

In dit nummer dagboeknotities van de heer Ben F.M. Oostendorp uit De Bilt over de oorlogsjaren 1941 en 1945.

Verder in verband met de komende Olympische Spelen in China een terugblik 40 jaar geleden naar de huldiging van onze plaatsgenoot Herman Suselbeek die in 1968 in Mexico City Olympisch zilver won en in november van dat jaar in Silvolde groots werd gehuldigd.

Dit "Bulletin" wordt afgesloten met een verhaal van ons bestuurslid Bernard Dorrestijn over de Leerlooierij en lederhandel Boggreven-Wiercx op de Lichtenberg.

Verder nog aandacht voor onze Zomeravondactiviteit op woensdag 4 juni.

De redactie wenst u veel leesplezier.

Bulletin is een uitgave van de Heemkundige vereniging

Old Sillevold

en verschijnt tweemaal per jaar.

Jaargang 11 - voorjaar 2008

Redactieadres:

André Tangelder
Prins Willem Alexanderstr. 5
7064 GH Silvolde
tel. 0315-32 75 90
Email:
info@oldsillevold.nl

Internet:

<http://www.oldsillevold.nl>

**Samenstelling
en vormgeving:**

Eric Kunst

© 2008

Heemkundige vereniging
Old Sillevold

Overname van bijdragen is toegestaan **na toestemming** van de redactie **met bronvermelding**.

De inhoud van de opgenomen artikelen valt onder de verantwoordelijkheid van de auteurs.

ISSN 1569-1365

Zomeravondactiviteit - woensdag 4 juni 2008

ANEMONE PULSATILLA

Op de agenda voor dit jaarlijks terugkerende evenement staan weer enkele zeer Silvoldse objecten. Wij starten namelijk met een excursie in de Heemtuin, de Anemonenkuil, op de hoek van de Prins Bernhardstraat en de Korenweg. Op de soosavond van 11 maart vertelde mevr. A. Biemans ons al op enthousiaste wijze over wat hier allemaal groeit en bloeit. In de zomer van 1994 telde ze maar liefst 86 bomen, planten en grassen! En bovendien signaleerde ze er ook nog eens zes verschillende vlindersoorten: 't Kleine Vosje, 't Kleine Koolwitje, 't Grote Koolwitje, de Atalanta, de Gehakelde Aurelia en de Kleine Vuurvlieder! Het onderhoud van dit bijna vergeten stukje Silvoldse wordt de laatste jaren door mevr. Biemans en de heer J. Wynia verzorgd. Op 4 juni is mevr. Biemans onze gids. Vervolgens brengen we een

bezoek aan de nabijgelegen enige, echte Silvoldse molen, de Beltermans of Gerritsens Molen aan de Prins Bernhardstraat - Molenberg. Deze molen – type: grondzeiler – is in 1856 gebouwd in opdracht van Bernardus Bongers van de Belterman en Wilhelmus Engelbertus Borggreven uit de Lichtenberg. De eerste steen werd gelegd door de tweejarige zontjes van de bouwers. De exploitatie was eerst in handen van Bernardus Bongers, en na zijn overlijden van Anthonius Martinus Biesterbosch. De laatste verkocht de molen in 1887 aan Johannes Theodorus Gerritsen, waarna vier generaties Gerritsen hier het molenaarsvak uitoefenden. In 1968 en 1998 onderging de molen – sinds 1970 eigendom van de gemeente Wisch – flinke restauratiebeurten. De Beltermans of Gerritsens Molen wordt al jaar en dag draaiende gehouden door de vrijwillige molenaars, de heren Kok en Eelderink. Als Silvoldse gemeenschap zijn we hen hiervoor grote dank verschuldigd! Hierna voert onze weg naar Maurits Heebink Tuinbeheer aan de Rabelinkstraat, alwaar we nog een paar uurtjes gezellig met elkaar willen doorbrengen.

De Beltermans of Gerritsens Molen

Dagboeknotities oorlogsjaren 1941 en 1945 door Ben F.M. Oostendorp te De Bilt

In 1917 kochten de echtelieden Bernardus Oostendorp en Maria Peters van café houder Hendrik Wensink onder aan de Markt, voor de prijs van f 4000,- het dubbele woon- en winkelhuis Markt 10. Het pand telde aan de voorkant twee vertrekken; op de rechter voorruit lieten ze met grote letters het woord COIFFEUR aanbrengen en de zaak van kapper-barbier Oostendorp was gevestigd. Die letters bleven er gedurende 28 jaar staan, maar met het bombardement op de Schuilenburg op 19 maart 1945 gingen ruit en letters jammerlijk verloren. De kapperszaak bestaat evenwel na 90 jaar nog steeds, thans: Kapper Huls.

Het gezin Oostendorp-Peters behoorde tot de H. Mauritiusparochie en telde zeven kinderen: Gerrit, Annie, Wim, Ben, Frans, Wies en Riet. Ben van 1924 was in de oorlogsjaren werkzaam op het kantoor van de WOG (Waterleiding Oost Gelderland) en later bij het Ziekenfonds Oude IJssel, beide te Doetinchem. Hij maakte de Tweede Wereldoorlog heel bewust mee en noteerde in 1941 en 1945 in zijn dagboek wat er zich in z'n omgeving afspeelde.

We prijzen ons gelukkig dat de heer Oostendorp ons toestemming gaf tot de publicatie van zijn notities van die zo immens spannende tijd. Naar aanleiding van enkele vragen onzerzijds heeft hij ons recentelijk nog wat verduidelijkingen doorgegeven. Deze zijn (.....) ingevoegd. De eerste notitie is van maandag 15 september 1941.

Foto 1932: dhr. en mevr. Oostendorp met zoon Frans voor de kapperszaak;
Zie de COIF van COIFFEUR

Maandag 15 september 1941:

Vermoedelijk is de burgemeester van Haaksbergen, Jhr. Von Heyden, vastgezet. Kabeldoorsnijding?

't Russisch front gaat nog tamelijk; 2 divisies in de pan gehakt en generaal Riddert von Schodert gesneuveld.

Dinsdag 16 september 1941:

Vandaag hebben ze ook in Doetinchem enkele personen opgehaald. In Enschede hebben ze ook weer op verschillende plaatsen kabels doorgesneden. Dit gebeurt de laatste tijd op verschillende plaatsen. In Haaksbergen hebben ook alle mensen de radiotoestellen moeten inleveren.

EMPFANGSBEWIS
ENTVANGSTBEWIJS

Fabrikat: *Telefunken*
 Merk: *110000*
 Typus: *110000* Apparatnummer: *110000*
 Ersatz- und Zubehörteile: *Reserve- und Ersatzteile für Telefunken*
 Name: *Duisenberg* Vorname: *Willy*
 Wohnort und Strasse: *Duisenberg, St. Annenweg 10*
 Beruf: *Lehrer*
 Abgegeben am: *10.7.-43*
 Abgegeben durch: *[Signature]*

Musterstempel der Annehmestelle

Woensdag 17 september 1941:

De bezittingen van H.M. Koningin Wilhelmina zijn vandaag door den Heer Rijkscommissaris Dr. Seys-Inquart verbeurd-verklaard. Een jongen bij ons op kantoor die uit Hummelo komt, moest - omdat hij een oproeping van de burgemeester had gehad - om 6 uur in de Openbare School komen. Er waren wel 100 jongens geweest. Ze hadden eerst allen een levensbeschrijving moeten geven, daarna de cijfers 1 tot 10 opschrijven; toen vanwege een rechercheur van politie een dictee, waaronder de vingerafdrukken van alle 10 vingers gezet werden. (zie zaterdag 20 september)

Vrijdag 19 september 1941:

De Duitsers zijn vandaag enkele kilometers bij Leningrad terug geworpen. Werden ze maar zo ver terug geworpen dat ze allen in de Noodzee plonsden. Ik denk dat er dat veel met me eens zijn. We krijgen nu - omdat het beter weer is - weer een beetje minder brood. Nou ja, en de boter kan ook nog wel een beetje minder. Maar 't wordt meer aardappelen. Te danken aan de Führer.

Zaterdag 20 september 1941:

In Hummelo hebben ze de vader van 't kabeldoorsnijden gekregen, een jongeman van 17 jaar. Wat zal er van hem worden? Ze hadden hem niet gekregen

als hij naar de burgemeester geen anonieme brief geschreven had. Nu hebben ze hem aan het schrijven en de vingerafdrukken gevonden. Een doodgewoon bericht in de krant meldt dat 5 personen door de kogel gedood zijn omdat ze

aan de Engelsen - die moesten landen - hulp geboden hadden.

Zondag 21 september 1941:

Nog nooit was 't met de kermis als deze zo'n mooi weer.

Maandag 6 oktober 1941:

Vandaag vertelde een jongeman uit Hummelo - die bij ons op kantoor is - dat de jongen die daar de kabel doorgesneden heeft en pas 17 jaar is, ter dood veroordeeld is. Er is nog wel een verzoek om gratie naar, maar men vreest het ergste...

Ze hebben hier van het hekwerk om de Wilhelminaboom en Juliana- en Bernhardboom de Kronen gehaald, omdat

zich daar mensen rond 't Marktplein aan ergerden. Dat is maar één huis. Maar ze komen er wel weer op.

Papa moest vanavond posten bij de molen van Gerritsen met Jan Wensink, van 8 tot 12 uur.

Dinsdag 7 oktober 1941:

De Duitsers verliezen geweldig bij Leningrad. Volgens geruchten graven ze zich in en willen langs een andere weg proberen Moskou te bereiken.

Woensdag 8 oktober 1941:

Deze dag zal een dag zijn om nooit te vergeten. Vandaag zijn er overal Joden opgehaald. Vanmorgen in Terborg ook. Wim had 't gezien; Grüne Polizei haalde ze uit de huizen. Ook in Doetinchem en op al de plaatsen door 't land. Zullen ze nog eens terugkomen? Ze werden gewoon in auto's vertransporteerd, met militairen met geweren er naast. Dit is weerloze mensen oppikken. Neue Ordnung Europa's!

Donderdag 9 oktober 1941:

Vele Joden die gisteren eigenlijk gearresteerd zouden worden, zijn gaan vluchten. In Doetinchem zijn er maar 4 opgepikt, de rest is gevlucht!

Maandag 13 oktober 1941:

Wim is vandaag voor 't eerst met de bus gegaan. Hij heeft geen banden meer. Maar hij wil zien dat hij ze geulcaniseerd krijgt. Hij fietst veel liever.

Dinsdag 14 oktober 1941:

De Duitsers zijn sinds een week al een heel eind opgerukt, maar nu zijn ze gelukkig weer tot staan gebracht. De Russen zijn geweldig standvastig, als ze dat nu maar blijven, want de Moffen willen maandag 20 oktober in Moskou zijn. Ik hoop niet dat ze er komen. De Geschiedenis zal het leren...

Vrijdag 26 december, Tweede Kerstdag 1941:

Kerstmis in de oorlog. Er wordt nog geweldig gevochten. De Duitsers trekken in Rusland nog altijd terug. Hongkong door de Japanners bezet. In Libië gaat 't de Engelsen nog steeds goed. De Moffen kunnen nu toch helemaal niet meer verliezen, want de Führer heeft generaal Brauchitz afgezet en zelf 't opperbevel op zich genomen.

Men vraagt zich af hoe 't nu af zal lopen. Burgemeester Von Hyden - nu reeds afgezet - en De Monnik zijn vóór de kerstdagen ook weer losgelaten.

Woensdag 31 december 1941, Oudjaar 1941:

Laten we dan hopen dat 't jaar 1942 ons de Vrede en de algehele opgang van ons Mooie Nederland moge brengen! Dat 't Duitse rijk met Hitler en 't Hakenkruis vernietigd worden tot diep in de grond. Dat Koningin Wilhelmina en Prinses Juliana, Prins Bernhard, Beatrix en Irene mogen terugkeren in een algeheel rustig en hersteld Nederland. Dit wenst iedere goede Nederlander!

Maandag 22 januari 1945:

Vijfde oorlogsjaar. Na een lange onderbreking heb ik toch weer besloten mijn trouwe dagboek bij te houden.

Nog ronkten vanavond de Engelsen hier over, zonder ons in 1944 te hebben bevrijd. In september hadden we plotseling alle hoop toen onze bondgenoten bij Arnhem landden, maar 't heeft niet zo mogen zijn. Brabant, Zeeland (geheel) en Limburg (gedeeltelijk) zijn bevrijd, maar de Achterhoek is nog Duits. Toch mogen we hier momenteel - ondanks de kou en hongersnood - niet klagen, we zitten nog warm en eten nog genoeg.

Noord- en Zuid-Holland en Utrecht: honger, honger, honger! Men spreekt openlijk in Bisschopsbrieven en een brief van de artsen aan Seys-Inquart over hongersnood. Verschrikkelijke ellende. Dagelijks zie ik ze trekken:

hoofdzakelijk vrouwen met zwaarbeladen fietsen bepakt en gezakt met levensmiddelen, over sneeuw en bemodderde wegen, niet denkend als aan honger en huisgezin. Tante Annie heeft erg veel geluk gehad doordat ze net vóór de sneeuwval een reisje per fiets van Utrecht naar hier heeft ondernomen. Ze heeft gelukkig veel mee kunnen nemen, echter ook nog wat hier moeten laten. De terugreis is haar echter zeer, zeer zwaar gevallen; ze had ook een fiets bepakt met 90 kilo levensmiddelen!

Dinsdag 23 januari 1945:

Sneeuw, sneeuw, sneeuw... Met recht is 't winter op 't ogenblik. Ondanks dat alles moet er in Duitsland nog worden gegraven; ook Wim graaft. Ik zelf zit nog steeds op het 'Ratsbureau' te Silvolde. Met de vestiging hiervan is 't echter nog steeds hopeloos. Eerst zaten we bij Meester Jansen, maar die werd ziek en moest er verhuisd worden naar 't Arbeidsbureau, beter gezegd: Evacuatiebureau. Hier heb ik een paar gezellige daagjes doorgebracht met Ben Gerritsen en Jan Huls. (In 'Met het oog op Silvolde', blz. 127, valt het een en ander over het Plaatselijk Bureau te lezen.) Omdat daar de levering van voedsel naar Duitsland en het Duitse leger geregeld werd, noemden wij dit bureau: 'het Ratsbureau!' 'Ratsen' is het Silvoldse woord voor stelen of gappen, dus onze benaming klopte precies met de werkelijkheid. Het bureau werd overigens 'bemenst' door 'goede Nederlanders', zodat er nog heel wat 'geregeld' kon worden! Kennelijk had men opgemerkt dat ik die tijd niet bij het ziekenfonds werkte, reden waarom men mij vroeg hen te komen helpen. Ik hield me er o.a.

bezig met het vervaardigen van valse handtekeningen van de N.S.B.-burgemeester op vrijstellingsbewijzen voor mensen die niet voor de Duitsers wilden gaan werken. Die bewijzen konden eigenlijk alleen door de burgemeester afgegeven worden, maar een ambtenaar van het gemeentehuis voorzag ons van die bewijzen, nog zonder de handtekening van de burgemeester. Op die manier hebben we heel wat Silvoldenaren aan zo'n bewijs kunnen helpen)

Pa komt net terug van Meneer Jaartsveld en heeft iets goeds voor elkaar gekregen. Tevens komt hij met de boodschappen van Meneer Van de Poel uit Den Haag terug; en die mensen hebben hem erg goed ontvangen, maar ze hadden wel erg veel honger!

Pa had ook een pak meegegeven, waar de H.H. Jaartsveld en Heijming voor zorgen dat het goed in Den Haag kwam. Ook waren ze zondag bij de Bisschop geweest om de pakketten voor Utrecht af te zetten. De Bisschop had het pak voor hem bestemd zelf in ontvangst genomen en hen bedankt voor de moeite en zorgen die ze hiermee hadden gehad.

In Den Haag waren ze, in 't Klooster dat voor de distributie zorgde, met open armen ontvangen. Er is nu werkelijk hongersnood in de grote steden. Ze stellen alles in 't werk om nog een keer naar Den Haag te gaan, ondanks al 't vreselijke werk dat ze voor de tijd gehad hebben.

aan Opnl 444

Verzoek in te dienen in drievoud.

VERZOEK OM VRIJSTELLING VAN ARBEIDSINZET

(voor elk filiaal een afzonderlijk formulier invullen)

Onderstaande onderneming verstrekt in verband met haar verzoek om vrijstelling van arbeidsinzet elders voor haar personeel de hieronder volgende gegevens. Zij legt daarbij tevens over:

- a. een lijst van het volledige mannelijke personeel, dat thans in de onderneming werkzaam is (op ommezijde van dit formulier),
- b. voor elk der mannelijke personeelsleden van 18 tot en met 45 jaar een ingevulde driedelige kartotheekkaart.

1. Naam, adres en telefoonnummer der onderneming of van het filiaal:				
2. Aard van het bedrijf (b.v. groothandel in glas, schoenmakerij, pensioenbedrijf enz.):				
3. Aantal op de personeelslijst vermeld mannelijk personeel, met inbegrip van directieuren, firmanten, eigenaren:	waarvan	jonger dan 18 jaar	18-35 jaar	36-45 jaar
4. Aantal vrouwelijke personen dat bovendien in de onderneming werkzaam is:	vrouwelijke personen.			
5. De omzet befrong in 1942 circa /	in het eerste halfjaar 1943 circa /			
6. In het bedrijf wordt thans regelmatig _____ uur per week gewerkt.				
7. Vrijstelling wordt verzocht voor _____ in de personeelslijst met x aangeduide personen; voor de reeds eerder vrijgestelde personen, in de personeelslijst met xx aan te duiden, wordt het verzoek om vrijstelling herhaald.				
8. Nadere toelichting van het verzoek:				

Bovenstaande gegevens alsmede de aan ommezijde verstrekte personeelslijst zijn naar waarheid verstrekt. Bij andere instanties is geen verzoek om vrijstelling ingediend. Het is aanvrager bekend, dat het verstrekken van onvolledige of onjuiste gegevens ingevolge par. 2 van de verordening nr. 108.1942 van den Rijkscommissaris strafbaar is met hechtenis of geldboete.

(Handtekening ev. firmastempel)

2406-43 K 1278

Woensdag 24 januari 1945:

'k Ben vanavond begonnen met 't volgen van een cursus in Engels. De les wordt gegeven door Father Groeleker, Rector op 't St. Clara Klooster. De gehele les wordt er Engels gesproken. De leden onzer club zijn: Mies Smits, Liesbeth Tersteeg, Dolly Tersteeg, Woud Oostendorp, Ben Gerritsen, Ben Tersteeg en ikzelf. 't Gaat er gezellig aan toe...

't Is nog steeds winter; de brand voor de kachel is het ergste; je ziet hele dagen niets anders dan mensen met karretjes vol hout of ook wel bomen. Verschillende mensen zitten in de kou.

Vrijdag 26 januari 1945:

Vannacht heeft 't vijftien graden gevoren, 't lijkt wel Rusland. Op 't ogenblik sneeuwt 't weer; er ligt nog een dik pak sneeuw en er komt nog weer wat bij; waar moet dat naar toe? De meeste mensen hebben geen kolen meer en noodgedwongen zagen ze dan wat in de bossen en slepen dat naar huis. 't Is geen goede methode, maar in de kou zitten is ook geen doen! Gelukkig hebben we nog wat kolen en hout te verbranden, maar ja, 't moet toch niet al te lang meer duren. Dat lange duren ziet er anders niet naar uit, gelukkig, want de Russen schieten zo gemiddeld 50 kilometer per dag op en de Tommies twee. Aan 't Oostfront gaat 't zeer snel, hier iets langzamer, maar enfin, ze zullen er wel komen!

Zondag 28 januari 1945:

Ons samenzijn werd onderbroken door de komst van een heer uit Enschede, die daar naar Duitsland was geweest om gedaan te krijgen dat zijn zwager, die vanaf oktober '44 daar in gevangenschap

zat, vrij te krijgen. Hij had van alles geprobeerd, maar alles was zonder succes. Hij was gisteren door Emmerich gekomen, maar had zich niet kunnen voorstellen dat een stad van 17.000 inwoners na één bombardement er zo uit kan zien, doch vertelde deze Heer: "De bevolking is ook niet meer zo 'Hitleriaans' als in 't begin!" Hij was ook onder de indruk van de behandeling, verzorging enzovoort, van de weggevoerde jongemannen uit ons dierbaar landje. 't Was een verschrikkelijk gezicht, al deze mannen daar te zien lopen, met baarden, versleten kleren enz. enz...

Maandag 29 januari 1945:

De Russen rukken nog gestadig op; ze zijn nu nog 130 kilometer van Berlijn; wat zal er van Duitsland worden?

Woensdag 31 januari - donderdag 1 februari 1945:

De Führer heeft 30 januari - 12 jaar na de machtsovername - toch nog maar zijn mond open gedaan en gezegd dat Duitsland de oorlog moet winnen. Verder heeft hij niet veel gezegd. Hij zal ook wel weten dat de Russen nog 90 kilometer van Berlijn af zitten...

De Engelsen bij Roermond zijn ook wat van plan, volgens de Duitsers...

Gisteravond is hier wel 1000 man infanterie doorgekomen; telkens in groepen, en als maar liedjes zingend gingen ze de grenskant op. 't Is maar te hopen dat ze er over trekken en niet meer terugkomen!

Zondag 4 februari 1945:

Vandaag hebben we de gehele dag zonder elektrisch licht gezeten, ook nu zit ik bij de carbidlamp. In 't Klooster van de St. Clara-zusters is een Nood-Ziekenhuis ingericht voor jongens die

vanuit Rotterdam en andere grote steden naar Duitsland zijn getransporteerd en daar ziek zijn geworden of dit reeds waren. Vandaag zouden de eerste 12 aankomen

Maandag 5 en dinsdag 6 februari 1945:

De activiteiten aan alle fronten zijn weer in hevigheid toegenomen; de gehele dag was 't hier merkbaar aan de Jabo's en enkele bommenwerpers die hier overkwamen.

Ook zijn de Heren Roosevelt, Stalin en Churchill met een nieuwe conferentie begonnen; waarschijnlijk om de genadestoot voor te bereiden...

Vanmiddag was hier een Mevrouw uit Nijmegen, die vlak langs de familie Rogmans had gewoond. Deze vertelde ons dat de meeste Nijmegenaren in België zaten, ook Elstenaren. Nijmegen had de eerste dagen van september vreselijk gebrand...

Aan de Inwoners en Geëvacueerd Terborg en Silvolde

Zoals uit de ontvangen circulaire d.d. 6 Febr. '45 blijkt, is het aantal personen, dat dagelijks ingevolge de verplichte arbeidsinzet aan de schanswerken moet werken, verhoogd met 400 en gebracht op 1100.

De Commissie, die haar taak heeft opgenomen in het belang van de bevolking, teneinde een aflossingssysteem mogelijk te maken, (één week werken en twee weken vrij) ziet thans deze plannen onmogelijk gemaakt en vraagt zich af, of zij haar werk moet voortzetten of neerleggen.

Twee dingen zijn thans mogelijk:

1. Het werk neerleggen, met als gevolg: dat de arbeidsinzet door de Duitse instantie's wordt geregeld, zonder aflossing en met alle gevolgen daaraan verbonden.
2. Het werk - hoe moeilijk dat ook wordt - voortzetten en trachten tot een twee-ploegen-systeem te komen. Wij moeten dan echter op de volledige medewerking van elke Terborgenaar en Silvoldeenaar van 16 tot en met 60 jaar kunnen rekenen.

Hiervoor dient de aan deze circulaire gevoegde strook, welke door diegenen die met het werk van de Commissie **niet accoord** gaan bij de Commissie moet worden ingeleverd vóór Maandagavond a.s. 5 uur op het kantoor te Silvolde B 175.

Deze strook dient enkel voor de Commissie om te kunnen vaststellen over welk aantal personen zij kan beschikken dat met haar werk accoord gaat, teneinde aan de hand daarvan te kunnen bepalen, of zij haar werk kan voortzetten of dat eventueel de leeftijdsgrenzen kunnen worden gewijzigd.

De binnengekomen stroken worden als strikt vertrouwelijk beschouwd. Nadrukkelijk wordt er op gewezen dat van hen, waarvan geen bericht is binnengekomen, wordt aangenomen, dat zij zich met het werk der Commissie accoord verklaren en dus hun namen, ingeval zij worden aangeschreven, op de appèlijst worden vermeld.

De Commissie kan verder mede delen, dat van de 1100 arbeiders er 600 worden tewerkgesteld te Varsseveld en 500 te Suderwick.

In Varsseveld moet 20 dagen, in Suderwick een week worden gewerkt, als door voldoende medewerking een aflossings-systeem mogelijk wordt gemaakt.

Het merendeel der arbeiders van Terborg en Silvolde moet echter in Suderwick werken,

De personen, die wegens ziekte niet kunnen werken, moeten alsnog vóór Maandagavond 19 Febr. 5 uur een nieuwe doktersverklaring inleveren.

DE COMMISSIE

SILVOLDE, Februari 1945.

Woensdag 7 februari 1945:

Vandaag heb ik weer een vergadering bijgewoond van de Arbeidsinzet. Op het ogenblik moet de gemeente Wisch 1100 arbeiders leveren; wel te verstaan: leveren! Tot op heden hebben we hier geen razzia's gehad, en de 'Commissie' wil dit zo lang mogelijk voorkomen. (Voor de Arbeidsinzet werden mannen gevorderd die over de grens in Duitsland een soort loopgraven moesten graven, zodat de tanks van de geallieerden niet vanuit Duitsland verder konden richting Achterhoek. De 'Commissie' heeft alleen maar gezorgd dat er steeds minder mannen hoefden te gaan door voor mannen die op de lijsten van de gemeente stonden vrijstelling aan te vragen en er verder niets mee te doen. (Zie ook mijn notitie van zaterdag 10 maart 1945 en Dr. L. de Jong, 'Het Koninkrijk Der Nederlanden In De Tweede Wereldoorlog 10A', blz. 262, en 'Met het oog op Silvolde', blz. 230-231)

De Tommies hebben gisteren weer hevig gevlogen; de brug in Doesburg kapot gegooid, de spoorbrug in Deventer en 't station in Doetinchem beschoten.

Vanmiddag heb ik nota bene één uur en 3 kwartier in de rij gestaan om mijn persoonsbewijs en de andere in ontvangst te nemen, waarop genoteerd staat: 'Geprüft und Gültig, 1945, De Burgemeester, Herman Kranen'. Herman zal zich nog wel voelen nu hij al die dingen heeft moeten tekenen, een geluk dat hij netjes schrijft!

Vrijdag 9 februari 1945:

't Artillerievuur heeft de hele nacht geknetterd; alles rammelde. Dit ging 's morgens gewoon door, ook de gehele dag.

't Scheen echter dat dit nog niet voldoende was, want gistermorgen om goed acht uur kwamen de Jabo's als uit de lucht gevallen, cirkelden eerst een beetje rond, doken en hebben de villa van de Heer Sassen te Terborg in brand en puin geschoten; ook 't Kantongerecht, waar een Funkstelle in zat, en 't gebouwtje van de Telefooncentrale. 't Was een leven van jewelste. Gelukkig hebben alle mensen in de kelder gezeten, zodat - wat de burgers betreft - maar twee dienstmeisjes van de Duitsers getroffen zijn. Verder is de Generaal, die in 't huis van Sassen zat, dodelijk getroffen, en een zevental militairen.

Ondanks deze beschietingen ben ik toch nog met Oom Jozef naar de begrafenis van Tante Hanneke - dat is een halve schoonzuster van Opa - te Megchelen geweest. In de kerk in Megchelen moesten we echter weer een klein, maar hevig, bombardement meemaken, waarschijnlijk over de grens.

Zondag 11 februari 1945:

De regen valt gestadig neer in de donkere nacht. We zitten hier gelukkig nog warm en met electrisch licht, hetgeen niet veel mensen meer hebben.

't Artillerievuur dat - omdat de Engelsen in de straten van Kleef vechten - hier vandaag zeer goed te horen was, is een poosje stil. Vanmiddag hebben ze de gashouder bij de Terborgsebrug in elkaar gegooid. Terborg is de laatste tijd al dikwijls het doelwit der Jabo's geweest.

Maandag 19 februari 1945:

Maandag ben ik weer voor 't eerst sinds december naar 't kantoor gegaan. (Ziekenfonds Oude IJssel) Gelukkig heb ik weer een behoorlijke fiets, zodat ik

elke dag op en neer naar Doetinchem peddel.

Maandag en dinsdag was het erg rustig, maar woensdag was 't of de hel was losgebroken. Toen ik om goed acht uur wegfietste waren de Tommies al in de lucht en ze zijn er de gehele dag in gebleven. Om een uur of negen schoten ze een boerderij in Dichteren in puin. Om elf uur hebben ze echter zo iets waanzinnigs gedaan, namelijk een bom op 't kantoorgebouw der Waterleiding gegooid, waardoor oud-collega Hubscher zwaar werd getroffen, hetgeen gezien de omstandigheden nog weinig was: één gewonde. 't Ergste is echter dat deze collega 's middags is overleden...

Vrijdag was de hel wederom losgebroken. 's Middags hebben ze hevig gebom-

bardeerd en de granaten sloegen in 's-Heerenberg al in. De mensen trekken 's nachts haast allen weg omdat ze er niet meer kunnen zijn...

Woensdag 21 februari 1945:

Goch is bevrijd. Wanneer wij?

De Bisschop van Den Bosch waarschuwt reeds voor al te vluchtige verkering en verloving en zelfs huwelijken tussen de bevrijde dames en katholieken van andere nationaliteit; daar hebben ze er teveel van. Hier hebben we nog geen Tommies gezien.

Prins Bernhard is al overspannen en gaat voor rust naar de Rivièra.

Zondag 25 februari 1945:

Turkije en China hebben de oorlog aan Duitsland verklaard.

Foto 1929: dhr. en mevr. Oostendorp met v.l.n.r. de kinderen Gerrit, Annie, Wim, Ben en Frans.

Zondag 4 maart 1945:

Donderdag is weer een dag van zware rouw geworden voor vele mensen, om precies te zijn voor 46 families. In de buurt van Varsseveld zijn door de S.S. 46 mannen doodgeschoten, politieke gevangenen. In Varsseveld zijn ze op het kerkhof in een massagraf begraven. Niemand mocht er bij- of aankomen.

Vanmiddag kwamen hier 500 jongemannen uit Rotterdam, Vlaardingen, Den Haag, Amsterdam en nog enkele steden aan. Ze zijn ondergebracht in de Jongensschool.

Dinsdag 6 maart 1945:

Churchill is dit weekend aan het front bij Roermond geweest en is vandaag weer vertrokken. Hij heeft de Siegfriedlinie bezichtigd, de linie waarvan Hitler gezegd heeft dat er niemand door zou komen.

Zaterdag 10 maart 1945:

Oliepitje, stinkpitje enzovoort... Wat een ramp dat er geen electrisch licht is ..., gezellig tot 9 uur, al vier avonden lang zitten schemeren...

Deze week heb ik achter de vrijstellingen voor de graverij aan gezeten en heb deze nog niet gekregen. Donderdagmorgen hadden ze ze nog niet klaar. Gistermorgen moest ik terug komen en toen zat er een OT-vent die begon te kaffen ..., en of ik niet begreep dat hun liever hadden dat er gegraven werd op 't ogenblik enzovoort enzovoort... Nou, of ik dat snap, vooral nu de Tommies de Rijn over zijn, er diverse jonge snuiters terugkomen. Waarschijnlijk komen die uit Utrecht, Noord- en Zuid-Holland; die willen ook al een eindje dicht bij de grens zitten.

Vandaag had ik me voorgenomen om flink wat stroop uit de bieten te gaan maken...

Dinsdag 13 maart 1945:

't Melden der mannelijke personen stond deze twee dagen weer in de volle belangstelling van eenieder. Zondagmorgen hingen overal weer aanplakbiljetten, waarin de mannen van 16-60 voor de zoveelste maal - de tel raakt een gezond verstand hiervan tegenwoordig kwijt - aan 't verstand werd gebracht dat alle vrijstellingen wederom ongeldig waren; eenieder die in deze jaren viel was verplicht zich persoonlijk te melden!

Naar aanleiding hiervan waren er - evenals bij ons - waarschijnlijk bij verschillende andere mensen hevige debatten aangaande dit onderwerp: wèl of niet melden? Toen Wim dan ook om drie uur van zijn Todt-werkzaamheden terug kwam werd er nogmaals hevig over gediscussieerd, met als gevolg dat Pa met zijn en 't persoonsbewijs van Frans naar 't meldingsgebouwtje stapte. (Dit was, meen ik, ergens aan de Terborgseweg, het gebouw waar ook de radio's die ingeleverd waren, stonden opgeslagen) Circa 10 minuten later kwam hij terug met de mededeling dat de Ned. Todt van hun diensten op 't gebied van de spitterij gebruik wenste te maken; met andere woorden dat de zwarte S.S.-er de persoonsbewijzen in zijn nog zwartere zak had gestoken, met de mededeling de volgende morgen, dus gistermorgen, om 8 uur bij 't gebouwtje aanwezig te zijn met de nodige ingrediënten, als schop, brood enz., om vandaaruit vervoerd te worden naar hunne arbeidsvelen. Aangezien de inname van de persoonsbewijzen nogal vlot verliep, trok-

ken ook Wim en ik de jas aan ... om onze persoonsbewijzen naar de 'zwarte jaszak' te brengen. Nog diezelfde zondagavond werd er hevig gesproken en 't onderwerp was steeds weer: hoe komen we er 't makkelijkst af?

Zondag 18 maart 1945

Om 6 uur heb ik veel hoog Duits spul gezien, misschien - hopelijk - voor de eerste en laatste keer. Café Meijer was dusdanig bewaakt door de Feldgerdarmarie enz. Onder andere waren er bij: drie generaals, één nog hogere en verder - iets minder in rang - van Pantser, luchtmacht en weermacht... (De Pantservoertuigen vormden een aparte duitse divisie)

In Brabant rukken de Engelse en Amerikaanse pantserafdelingen op...

Maandagmorgen 19 maart 1945:

Schitterend, zacht voorjaarsweer; echt weer om te spitten... Alle mannen zijn reeds vroeg uit de veren om ijverig te gaan graven voor de Duitse Wehrmacht, of niet natuurlijk! Enkelen die er toch zijn, de rest die graag vrij wil zijn, gaat 5 over achten, en degenen die er zeker van zijn dat ze vrij komen, gaan nog later. Ook wij met z'n drieën behoorden tot de laatste categorie. Onderweg schoot Pa een hauptman aan; die verzekerde hem dat een Friseurmeister toch zeker vrij moest zijn. Ik kon direct wel weer naar huis gaan ..., omdat ik op de ziekenlijst stond... In Terborg wisten de Todt-mannen niet wat ze met al die Leute moesten beginnen, waarna ze al spoedig bevel gaven dat alle arbeidskrachten naar huis konden gaan ... en de volgende morgen om 7 uur present moesten zijn. Daarna begon voor Pa 't werk (scheren en knippen), hetgeen 't

resultaat opleverde dat hij - dankzij de Duitse Wehrmacht - zichzelf en Frans vrij kreeg, zodat we weer allen, behalve Wim, 'von Schanzarbeit befreit sein!'

Deze morgen zullen we om meerdere redenen niet licht vergeten. Om 8 uur was alles nog rustig, vooral vóór in de kerk, waar vanwege 't St. Jozeffeest veel mensen bijeen waren. Plotseling: 't geluid van Jabo's! en de hel brak los... Ik sprong naar buiten en zag net de eerste jager naar beneden duiken... Ik weer naar binnen! 't Donderde en knalde dat 't geweldig was... Na de eerste aanval lagen er bij ons thuis de ramen al uit en ik hoorde ook al meteen dat 't kasteel Schuilenburg beschoten werd... Ze hebben gelukkig alleen 't kasteel geraakt! Dat hebben ze dan ook geweldig goed geraakt! Er zaten Duitsers in! Na de eerste aanval zijn ze (de Jabo's) nog drie keer opnieuw geweest, dus of we de kelder in wilden... Na de glasschade te hebben opgeruimd, moest ik - alhoewel ik er niet veel zin in had - naar Varsseveld voor de vrijstellingen.

Woensdag 21 maart 1945:

Nog weer een oorlogslente. In Doetinchem, 5.15 uur in de middag. Daar ik om 5.30 uur naar de Engelse les moest, stond ik om 5 uur in de gang om mijn jas aan te trekken, terwijl 't tamelijk ruoerig was in de lucht. Opeens zag ik op straat mensen dekking zoeken ... en hoorde ik 't naar beneden komen van een bom... Ik wilde de keuken in vluchten, maar daar de ramen om mijn oren vlogen, sprong ik weer terug en wilde in de timmerwerkplaats in de kelder vluchten... Toen vielen er zeven bommen... Horen en zien verging je...

Na enkele minuten durfden we even boven te komen en zagen een ontzettend dikke, smerige rookwolk opstijgen, waardoor men niets meer van de binnenstad kon zien... Weer moesten we de kelder in ... en toen we er weer uitkwamen zagen we niets dan puin in de binnenstad en brand op de Terborgseweg ... en hoorden we ontzettend kermen en kreunen van gewonden... Lang durfde ik niet meer te blijven, 'k ben haastje-repje naar huis gefietst... Bij ons konden we 't nog zien branden ... en de smerige rook trok nog verder dan Silvolde...

Donderdag 22 maart 1945:

De volgende morgen ben ik weer naar Doetinchem gefietst en kwam daar goed van pas. Eerst hoorde ik dat Moeke Scheerder, alwaar in de bakkerij een voltreffer was gevallen, door 't neerstor-

tende puin was bedolven en dodelijk was getroffen. Het hele huis was totaal verwoest, evenals de gehele Boliestraat, Hamburgerstraat, Waterstraat, IJsselkade, Thorbeckestraat...

Vrijdag 23 maart 1945:

Overdag was 't tamelijk rustig, maar tegen de avond, om 17.20 uur, begon 't ineens zo geweldig te donderen dat we eerst niet wisten wat of dat toch voor hels lawaai was. Al spoedig bleek echter dat 't granaatvuur was dat achter Gendringen, en later zelfs in Gendringen, terecht kwam, waardoor de Silvoldse boer Vossers dodelijk is getroffen.

Voor ons, die iets dergelijks nog nooit hadden meegemaakt, was 't een ontzettend kabaal... Gauw werd er dan ook besloten om de bedden op te pakken en beneden te gaan slapen. 't Is wel niet zo

De Catharinakerk en De Hamburgerstraat na het bombardement

zacht om op de keukenvloer te liggen, maar wel zo veilig, dicht bij de kelder. De gehele nacht ging dit gedonder door, om tegen de morgen op te houden.

Zaterdag 24 maart 1945:

Nauwelijks echter was 't granaatvuur afgelopen, of de Jabo's kwamen - soms met 20 stuks en meer - en beschoten diverse doelen. Dit was zo erg dat we geregeld in de kelder moesten vluchten ... en bijna geen tijd hadden om wat te eten...

Tegen één uur hebben ze de boerderij van Jan Tangelder in de Kroezenhoek beschoten, waardoor Tangelder en zijn vrouw werden gedood. Dit beschieten was niet van de lucht en alle richtingen uit werd er gebombardeerd en beschoten. Zaterdagavond begon 't granaatvuur weer.

Zondag 25 maart 1945:

Vandaag kwamen de Jabo's weer. De angst zat zo in de mensen dat de Pastoor afkondigde dat 't geen verplichting was om de Mis te horen; 't was dan ook weer dunnetjes. De Mis van 9 uur duurde precies 20 minuten, dus zeer kort, in ogenschouw nemend dat 't Palmzondag was, dus de passie moest worden gelezen, die de kapelaan dan ook maar oversloeg.

Onder 't eten vielen er weer bommen (granaten), waardoor Meester Siebelink, Hoofd van de Openbare School, gewond werd. Nog drie uur heeft hij geleefd en was hij bij volle kennis, terwijl hij bij zijn woning op het grasveld lag ..., waarna hij is gestorven met de woorden: "Ik heb het altijd gezegd: er moeten slachtoffers vallen, en daarvan ben ik er ook één..."

Maandag 26 maart 1945:

Vannacht weer artillerievuur dat zeer dichtbij was en hevig. Er wordt zelfs beweerd dat de Engelsen in Klein-Netterden zitten en feit is 't dat er hier bij Dales op de hoek één Duitser staat met een pantzerfaust...

Goede Vrijdag, Vrijdag 30 maart 1945:

Vanmiddag werd 't granaatvuur - sinds 10 dagen al goed hoorbaar - zeer goed te horen, zo erg zelfs dat er in de kapperssalon al niemand meer verscheen. Tegen 4 uur kwamen er van alle kanten gekke berichten als: de Engelsen zitten in de Kroezenhoek, de Engelsen zitten op de Ulftseweg ..., en niemand geloofde 't ..., tot 't bericht vanuit onze toren kwam dat er tanks in de Kroezenhoek gezien konden worden!

Telkens kwamen er andere en verschrikkelijke berichten, zoals: die boerderij brandt en dat huis is weg. Doch ook 't granaatvuur werd steeds erger en plotse-ling sloegen er granaten in op het Marktplein, waardoor wij enigszins begonnen

Meester Siebelink

te geloven dat de Engelsen dichterbij kwamen. Om vijf vóór half vijf vluchtten we de kelder in. Steeds hoorden we 't vuur van 't machinegeweer en 't trommelvuur van de pantserwagens dichterbij komen. Plotseling werden we hevig opgeschrikt door 't knallen van dichtbij, we hoorden niets dan schieten... Horen en zien verging ons. Eindelijk begonnen we dan toch te geloven dat de Engelsen dichterbij waren gekomen...

Opeens: een hard schot ..., waarna 't even rustig was. Volgens mij werd er door de gang geschoten... Frans durfde even naar boven en hij

zei dat het inderdaad zo was... Ze hadden door onze deur geschoten, 't deksel van een melkbusje kapot geschoten en de kogel was op de tegeltjes afgeketst. Nadat 't even rustig was geweest begon 't gedonder en mitrailleurvuur opnieuw! En toch hebben we toen niet veel angst gehad! Bij half 7 werd het wat rustiger en om kwart vóór 7 werd Pa zo onrustig dat hij zich niet langer kon bedwingen en naar boven ging om te kijken... Hij kwam terug met de woorden: "Och jongens, kom toch us gauw, de Engelsen staan op t Marktpllein!"

Wij zo vlug als we konden naar boven ... en jawel hoor!, er stond een kleine pantserwagen vóór 't Markplein en diverse Tommies liepen rond om te zuiveren. Onder bij 't plein stonden er ook wat en wij liepen er als de weerga naar toe, een hand geven en spraken 't eerste beetje Engels met een echte Londense Tommie! Wat was dat heerlijk de eerste echte Londense Tommie te zien! Nooit zal ik dat lachende gezicht van die vent vergeten!

Ze waarschuwden ons dat we nog in huis moesten blijven omdat er nog niet gezuiverd was. Langzamerhand werd 't donkerder en er kwamen twee Engelsen om ons te vragen of er bij ons wat konden slapen. Natuurlijk was dat goed en al gauw hadden we de hele kamer vol zitten met Tommies die van onze - lang bewaarde, vooroorlogse - thee zaten te drinken... Dankzij de Engelse lessen kon ik ze tamelijk goed verstaan en kreeg ik een compliment van ze dat ik zo goed Engels sprak. Tot 12 uur zijn we er mee druk geweest, niet wetend dat 't nog erg gevaarlijk was. Ze hebben gegeten en thee gedronken; om 11 uur werd zelfs nog een gewonde verbonden.

Joe Fry. Rfn
W. Tamm Rfn.
A. A. Ans. ombe Rfn
1 April 1945.

Het is waarheid; hierboven staan 3 namen van de 20 Engelse soldaten die we in de nacht van vrijdag 30 op zaterdag 31 maart als gasten in ons huis hebben ontvangen... (militairen van de Guards Armoured Division)

Na vijf jaren oorlog is 't dan eindelijk zo ver gekomen dat wij vanuit Duitsland door de Engelsen zijn bevrijd!

Zaterdag 31 maart 1945:

's Nachts hebben we nog in de kelder geslapen en de volgende morgen kregen we van alles wat mee: thee, biscuits, vlees en pudding in blik, sardientjes enz. 't Was een heerlijk iets!

Plotselinge echter kwamen we tot de ontdekking dat ze pas bij de Dennen-

De Geallieerde tanks trekken door Silvolde

berg zaten, zodat 't dus voor ons nog erg gevaarlijk was. Om goed elf uur moesten we dan ook nog de kelder weer in omdat we Duits granaatvuur kregen. Toen werd 't pas erg voor ons; de gehele middag sloegen er granaten in!

Tussen de bedrijven door ging er eens één even kijken en telkens was er meer kapot; de kerk beschadigd, de muzikent kapot; we dachten: er blijft niets over... Tegen de avond werd 't eerst iets rustiger, maar tegen acht uur begon 't gedonder opnieuw. 't Werd zelfs later zo erg dat we telkens mitrailleurvuur hoorden en Engels trommelvuur en afschieten van granaten. We waren ontzettend bang en dachten telkens dat de Duitsers weer waren opgerukt.

Dit is voor ons de ernstigste nacht geweest. De ergste gedachte voor ons was dat we telkens meenden dat de Duitsers terugkwamen... We hadden ontzettend slaap, maar werden telkens door 't afschieten van de granaten wakker gehou-

den. Gelukkig wisten we niet - dit merkten we de volgende dag pas - dat de tanks die de granaten afschoten op 't Marktplein stonden en dat de Duitsers nog maar weer eens tot de Dennenberg waren geweest!

Eerste Paasdag, zondag 1 april 1945:

't Was Eerste Paasdag en 't leed was spoedig verdwenen, temeer daar er ontzettend veel tanks en andere wagens doorkwamen, waardoor we gelukkig iets rustiger werden. 's Middags was 't zwart van 't volk en de doortocht bleef maar doorgaan. Iedereen zwaaide en ook de Engelsen zwaaiden terug!

Van granaatvuur hadden we niets meer te lasten. 's Nachts hebben we nog wel in de kelder geslapen...

Maandag 23 april 1945:

De toestand van Duitsland is in haar laatste stadium, van alle kanten rukken ze op naar Berlijn, waarin de Russen reeds vechten. Op zijn 65ste verjaardag profeteerde Adolfe nog: "Berlijn zal een

Duitse stad blijven en Wenen zal dit weer worden, indien we 't nieuw ingezette offensief der Russen zullen kunnen tegenhouden."

Dit is niet gelukt; zondagmorgen meldde Radio Oranje dat de eerste granaten 'Unter den Linden', het centrum van Berlijn, vielen en dat ze spoedig daarna overal neerkwamen. De standbeelden der grote mannen van 't Duizendjarige Rijk zullen gekke sprongen hebben gemaakt! Nog vertelde Goering (of Goebels?) dat allen mee moeten werken aan 't herscheppen van Berlijn in een vesting... Dus alles is aan 't Totten, kinderen van 12-14 doen mee, echte Hitlerjongens dus...

Erger is 't echter voor de Utrechtenaren en Hollanders die volgens de radio achter een muur van water gevangen zitten. Wat zullen de S.S. en de moffen nog met hen uitvoeren? Mensen die nauwelijks nog 400 gram brood en 2 kilogram aardappelen per week krijgen...

Vandaag heb ik me, naar aanleiding van een oproep van de Minister van Marine, vrijwillig gemeld voor de administratie van de Marine.

Zondag 29 april 1945:

Het groot Duitse Rijk stort langzaam ineen! 't Bericht kwam dat Himler, Reichsführer S.S., aan Engeland en de Verenigde Staten de onvoorwaardelijke overgave van Duitsland aanbood... Het grote Duizendjarige Rijk biedt zich aan... Goering, de dikke, verwaande eerste man im Dritten Reich is reeds geëxecuteerd... En Hitler zal ook wel dood zijn... 't Bericht is zojuist doorgelopen dat hij aan een hersenbloeding lijdt en sterven de is... In de Vesting Holland is 't nog steeds 't zelfde; vandaag is echter in de

plaatsen Rotterdam, Den Haag en Leiden voedsel per vliegtuig uitgegooid!

Mussolini, Graziano en nog enkele lui der fascistische beweging zijn reeds doodgeschoten, hun lijken zijn tentoongesteld...

Juist hebben we het bericht gehoord dat Hitler ernstig ziek was...

(N.B. Goering is toen niet dood geschoten, maar later in het Neurenberg-Proces ter dood veroordeeld. Hitler was toen niet meer ernstig ziek ..., maar reeds in zijn Berlijnse bunker gecremeerd)

Vrijdag 4 Mei 1945

Vrijdagavond 9 uur

Vreugdeschoten	Klokken luiden
Vlaggen ontplooit	Mensen juichen
Nederland vrij	

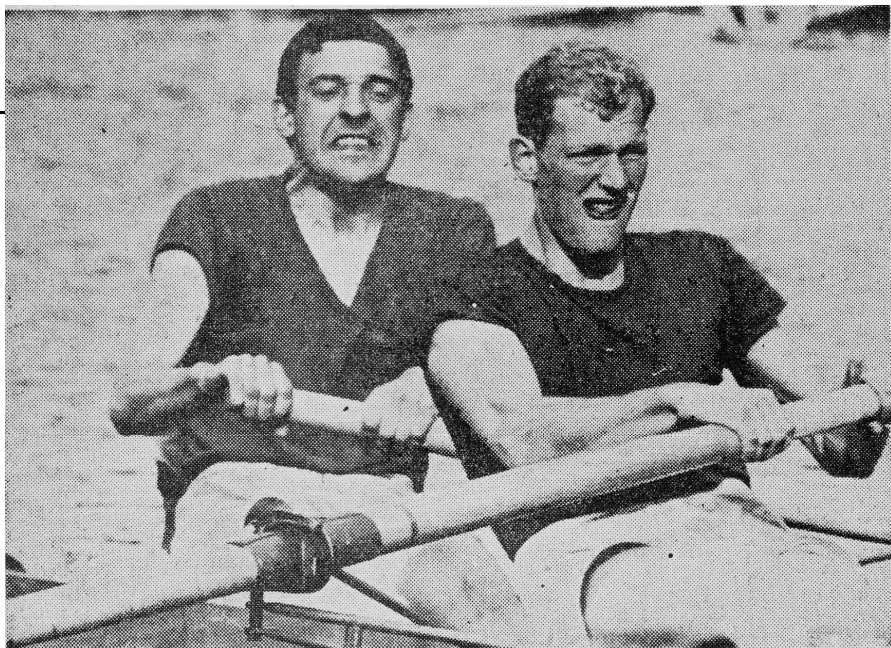
De bezettende macht in Nederland capituleert, de capitulatie gaat morgenvroeg om 8 uur in...

Men kan niet genoeg uiting geven aan zijn vreugde; heel Silvolde liep uit... Alles was vol vreugde. We hebben gehost en gezongen...

“Zilveren” Herman Suselbeek werd op grootse wijze gehuldigd

Eerst in Varsseveld daarna in Silvolde

Herman Suselbeek en zijn blonde vriend Van Nes in aktie.

Silvolde – Nadat Herman Suselbeek, de zilveren medaillewinnaar roeien twee met stuur op de Olympische Spelen te Mexico, zaterdag jl. eerst ten Gemeentehuize in Varsseveld gehuldigd was, volgde om 14.30 uur de waarlijk grootse huldiging in zijn woon- en geboorteplaats Silvolde.

Thans is hij student aan de Technische Hogeschool Delft. Aan de rand van Silvolde op de Terborgseweg bij Rey-rinks molen werd Herman Suselbeek opgewacht door het huldigingcomité, diverse verenigingen en talrijke belangstellenden. Hier werd een kort welkomstwoord gesproken, door de voorzitter van het ontvangstcomité, de heer W. Gerritsen. Hierna vormde zich een

lange stoet, welke vooraf gegaan werd door vier ruiters en waaraan de volgende verenigingen deel namen. Tamboer en pijperkorps van “Willem Tell”, de vendeliers van “Willem Tell”, de Padvinders; muziekver. “Excelsior”, gymnastiekver. “Avanti”, gymnastiekver. “Eendracht”, voetbalver. “Silvolde”, zangver. “Kunst en Vriendschap” en muziekver. “ST. Radboud”. In deze stoet bevonden zich de open landouwer, waarin Suselbeek, zijn ploeggenoot Van Ness en coach Bezuin (stuurman Reijnders was verhinderd) hadden plaatsgenomen, diverse volgauto’s, diverse familieleden, Burgemeester en Wethouders en verder de gehele gemeenteraad. Op het marktplein vond de officiële huldiging plaats.

Verbeten strijd

Hier was speciaal een overdekt podium opgesteld, waar na een trommelmars door het Tambourkorps van “Willem Tell”, allereerst de initiatiefnemer en voorzitter van het huldigingcomité, de heer Th. Gerritsen het woord voerde. Spr. Memoreerde allereerst de verbeterde strijd van Herman Suselbeek en zijn teamgenoten te Mexico: volgens de heer Gerritsen zouden niet alleen de Olympische Spelen van 1968 voor Herman Suselbeek en de zijnen een blijvende herinnering zijn, maar ook geheel Silvolde zal deze Spelen niet vergeten, daar er nog nooit een medaille winnaar uit deze plaats voortgekomen is. Hierna bood hij “zilveren” Herman Suselbeek namens de gehele bevolking van Silvolde, die bij een gehouden inzameling zo spontaan en eendrachtig gegeven hadden een blij-

vend aandenken aan nl. een filmmappa-tuur met projector en scherm, en een film van deze huldiging zowel te Varsseveld als in Silvolde. Nadat de Gem. Zangver. “Kunst en Vriendschap” ter ere van Herman Suselbeek een speciaal huldelied had gezongen en “ST. Radboud” een pittige mars ten gehore gebracht had, werd het woord gevoerd door Burgemeester Mr. A.A.J. Goldberg, die verrast was door de grote en spontane belangstelling die hier getoond werd. Spr. wenste de heer Suselbeek, zijn partners en familieleden van harte geluk en dankte de organisatoren en de gehele Silvoldse bevolking, voor het in voortreffelijke samenwerking tot stand brengen, van deze huldiging. Hierna werd door de vendeliers van “Willem Tell” het vaandel geslagen, waarna Herman Suselbeek een dankwoord sprak. Na het spelen van een pittige mars door “Excelsior” werd de gehele stoet uitgeleide gedaan tot op de Ulftseweg, waar de stoet ontbonden werd.

In Varsseveld

De huldiging van de ‘zilveren’ Herman ten gemeentehuize te Varsseveld werd o.a. bijgewoond door zijn familieleden, zijn verloofde, mej. Gerda ten Brinke, zijn ploeggenoten Rijnders en Van Nes, de raadsleden der gemeente, gemeentesecretaris Houben, leden van de Culturele Raad, de sportraden van Silvolde, Terborg en Varsseveld, leden van het huldigingcomité en verschillende andere ambtenaren van gemeentelijke dienstvakken. Namens het gemeentebestuur van Wisch sprak burgemeester Mr. A.A.J. Goldberg, toen Herman via een

erehaag van leden van de Varsseveldse Gymnastiek Vereniging het gemeentehuis en daarna de raadszaal was binnengetreden, een bijzonder hartelijk welkomstwoord. Het deed hem plezier Herman Suselbeek en zijn ploeggenoten alle drie deze middag getooid met het Olympische zilver, in deze raadszaal te mogen begroeten en hem als blijk van waardering de erezegel der gemeente te mogen aanbieden. Als persoonlijk geschenk overhandigde de burgemeester tevens een fles Franse wijn. In zijn toespraak wees de burgemeester verder op de gezeten vraag of de O.S. niet geconfronteerd worden met de controverse professionalisme-amateurisme, een probleem dat bij vele evenementen vaak op de proppen komt. Een mogelijke discussie hierover met een andere ingezetene uit deze gemeente, mevr. Heil-Bonnet te Varsseveld, die aan de Olympische Spelen van 1948 en 1952 mocht deelnemen

en daar toen zelfs een prachtige vierde plaats behaalde bij het onderdeel turnen, achtte de burgemeester zeer interessant. Burgemeester Goldberg wees erop dat "Herman" een zeer goede ambassadeur voor Nederland te Mexico is geweest en wenste hem, zijn ploeggenoten en de familieleden nogmaals van harte geluk en alle goeds voor de toekomst. De heer Suselbeek zei verrast te zijn door deze ontvangst en verklaarde de roeisport als tak van ontspanning naast zijn studie te hebben gekozen. Op de Spelen, zo zei Herman, hebben we gedaan wat we konden; voor het goud waren de Italianen nu juist iets sneller. Nadat allen hem persoonlijk hadden gefeliciteerd en een verversing was aangeboden ging het naar Silvolde.

Uit de Graafschapbode van 2 November 1968

Intocht van de Olympische Roeiploeg in Silvolde. Uiterst links (in rijtuig) Herman Suselbeek

De heer Gerritsen, lid van het huldigingscomité, spreekt “zilveren Herman” toe.
V.l.n.r. mevr Goldberg, burg A.A.J Goldberg, mej Gerda te Brinke, Herman Suselbeek

Heemkundige vereniging *Old Silvolde*

Leerlooierij en -handel Borggreven-Wiercx

door Bernard Dorrestijn

In de eerste helft van de 19e eeuw was het bij Borggreven in de Lichtenberg (tegenwoordig adres: Lichtenberg 2, Silvolde) een bedrijvigheid van jewelste. Men had er een boerenbedrijf annex leerlooierij annex bierbrouwerij. De gebouwen hoorden Gerrit Jan Borggreven en Elisabeth Schoemaker zelf toe, maar de ondergrond was eigendom van het nabijgelegen Huis Lichtenberg. Vooreen waren de Borggrevens ook nog rentmeester van de Lichtenberg, maar die functie verloren ze omstreeks 1804, toen de Erven Van Heeckeren te Ruurlo

het Huis Lichtenberg en overige bezittingen aan Maurits ten Brinck en Helena van Esch verkochten.

Laatstgenoemden lieten 27 jaar later, in 1831, bij café, Schoemaker te Bontebrug het Huis Lichtenberg en omliggende bezittingen in percelen veilen, waarmee de oude Lichtenberg in ongeveer 20 handen geraakte.

Perceel 1 wordt in de acte omschreven als: 'Het Huisperceel der Heerlijkheid Lichtenberg', bestaande uit het optrek, thans Tuinmanswoning, schuur, tuin, bouwland, boschgrond en voorts alle

Huis Borggreven, later Boerderij Barink-Veldhorst, Lichtenberg 2

Regten en Regaliën, inzonderheid het Recht van de Privative Jagt in de Heerlijkheid Lichtenberg en recht van mede-jagt in de Hoogheid Wisch, ook het Regt van Koorn-, Water- en Rosmolen in de Heerlijkheid'. Koper wordt Gerrit Jan Borggreven.

Perceel 7 is de ondergrond van de 'Borggreven'. Dit perceel wordt gekocht door de heer Gerrit Jan Schimmelpenninck Wz. te Deventer; Gerrit Jan Borggreven mag pachter blijven.

Gerrit Jan Borggreven was geboren op 5-1-1773, Elisabeth Schoemaker op 11-2-1786. Zij werden verblijd met de geboorte van zeven kinderen, waarvan er echter twee jong overleden.

De kinderen:

1. Johannes Wilhelmus (Jan), geb. 28-12-1812;
2. Bernardus, geb. 27-6-1815, overl. 13-7-1815;

3. Maria Catharina (Miet), geb. 17-9-1816;

4. Engelbert Gerhardus, geb. 28-3-1819, overl. 7-6-1819;

5. Johanna Aleida (Hanna), geb. 28-5-1820;

6. Wilhelmus Engelbertus (Willem), geb. 11-12-1823;

7. Bernardus Gerhardus (Bernard), geb. 9-4-1828.

In de jaren 1830-1840 zijn Jan, Miet, Hanna, Willem en Bernard allemaal werkzaam in het bedrijf.

In 1841-'42 gooit Gerrit Jan Borggreven het roer rigoureux om. Aan de Rijksweg van Silvolde naar Ulft laat hij een statig nieuw huis en leerlooierij bouwen en trekt daar in 1842 met zijn gezin naar toe; thans: de 'Theetuin'; adres: Ulftseweg 109. Leerlooierijen moeten altijd de beschikking over stromend water heb-

De 'Theetuin' Ulftseweg 109

ben; vandaar dat we ze altijd in de onmiddellijke nabijheid van een beek of rivier aantreffen. Evenals de oude is de nieuwe leerlooierij van Borggreven dan ook aan de Bergerslagbeek gelegen. Van de bierbrouwerij vernemen we intussen niets meer.

Gerrit Jan Borggreven en Elisabeth Schoemaker verkochten de gebouwen op 'Lichtenberg 2' in 1842 aan Hendrik Veldhorst van Olde Maotshuus te De Heurne, Dinxperlo. Deze kocht ook de ondergrond van de familie Schimmelpenninck en exploiteerde er vanaf genoemd jaar alleen nog het boerenbedrijf; en na hem nog drie keer een Hendrik Veldhorst!

Terug naar de familie Borggreven aan de Rijksweg.

Zoon Wilhelmus Engelbertus (Willem) van 1823 trouwde met Gerharda Martens en na haar overlijden met Aleida

Borkens. Willem bleef 31 jaar op het adres Ulftseweg 109 wonen. In 1873 trok hij naar zijn nieuwe huis en leerlooien schoenmakerij, tegenwoordig adres: Munstermanweg 1, Silvolde.

Zoon Bernardus Gerhardus (Bernard) van 1828 trouwde op 6-5-1858 in de R.K. kerk te Rees met Mechtilda Ruijs, geb. 19-3-1822, dochter van Johann Cornelis Ruijs en Hendrica Heijming. In die tijd kende men in Pruisen het burgerlijk huwelijk nog niet. De Nederlandse wetgeving erkende de kerkelijke huwelijksluitingen in Pruisen echter niet. Dat leverde bij verhuizing naar Nederland dan ook vaak grote problemen op, want de kinderen uit deze huwelijken werden hier als onecht (niet uit een echtvereniging geboren) beschouwd en kregen derhalve de familienaam van de moeder. Onder Gendringen en Dinxperlo zijn hier vele gevallen van bekend.

Het nieuwe huis annex leerlooierij; tegenwoordig adres: Ulftseweg 107.

Men kon deze problemen voorkomen door het in Pruisen gesloten huwelijk te laten registreren bij een ambtenaar van de Burgerlijke Stand in Nederland. Zulks doen Bernardus Gerhardus Borggreven en Mechtilda Ruijs op 14 april 1859 voor de ambtenaar van de Burgerlijke Stand van de gemeente Wisch. **(Zie Bijlage 1)** Over de geboortedatum van Mechtilda Ruijs bestaat overigens grote verwarring; er is sprake van 19 maart 1822 en 19 maart 1826.

In 1861 trekken Bernard en Mechthilda met hun dochtertje naar hun nieuwe huis annex leerlooierij; tegenwoordig adres: Ullftseweg 107, Silvolde.

Dochter Maria Elisabeth Borggreven trouwt op 7-9-1885 te Wisch met Antonius Wiercx, geboren 27-7-1858 te Breda. Aanvankelijk zetten Antonius Wiercx en Maria Elisabeth Borggreven de looierij nog voort, later alleen nog de handel in leer.

In het gezin Wiercx-Borggreven worden twee kinderen geboren:

- Johannes Adrianus Ignatius Maria, geb. 23-10-1891 te Waalwijk, overl. 4-12-1912 te Wisch;
- Anna Maria Theodora Margaretha, geb. 16-9-1894 te Gendringen, welke op 26 juni 1922 in het huwelijk treedt met Theodorus Franciscus ten Have, geb. 28-11-1893 te Gendringen. Th.Fr. ten Have is kantoorbediende en handelsreiziger bij de DRU te Ulft.

Op 8 juni 1922 overlijdt Antonius Wiercx op 63-jarige leeftijd, hetgeen het einde van het bedrijf betekent.

In het gezin Ten Have-Wiercx werden acht kinderen geboren. Omstreeks 1945 liepen Rudie en ik nog wel eens door de grote schuren achter het huis en dan

vertelde hij mij dat die machines met de vroegere leerlooierij te maken hadden, maar dan wist ik nog niet veel...

Toch is er gelukkig nog wel wat van de van de leerlooierij en -handel bewaard gebleven. Het bedrijfsarchief van ca 1873 tot ca 1913 bevindt zich namelijk in het Rijksarchief (thans genaamd: Gelders Archief) te Arnhem, alwaar het dagelijks te raadplegen is. Misschien komt het zelfs nog wel een keer naar het Streekarchivariaat te Doetinchem. Hieronder volgt in ieder geval alvast de beschrijving van de hand van J.E. van Sleen. **(Zie Bijlage 2)**

*De Leerbereider.
Wat helpt de Slaavennij, Daar't best vergeeten zij.*

*Al is het Vel niet goed om'teeten,
't Is daarom niet onwaard versmeeten:
Word al door vlyt tot nut gebracht:
Behalven 't groot profijt der Zielen;
Dat laatmen slingren en vernielen,
Als Vodden, diemen niet en acht.*

Bijlage 1:

Heden den veertienden der maand April achttienhonderd en negenenvijftig, zijn voor ons Jan van der Zande, Burgemeester en Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der Gemeente Wisch, Provincie Gelderland, verschenen in het Huis der Gemeente:

Bernardus Gerhardus Borggreven, oud een en dertig jaren, leerlooier, en zijne huisvrouw Anna Mechtilda Ruijs, oud zeven en dertig jaren, zonder beroep, beide woonachtig onder Sillevolde, gemeente Wisch, gevende ons de beide comparanten hunne wensch te kennen dat zij de overschrijving verlangen der hunne Huwelijks Akte, welk huwelijk voltrokken is te Rees in het Koninkrijk Pruisen, op den zesden Mei achttienhonderd en acht en vijftig, waarvan de vereischte afkondigingen zonder verandering hebben plaats gehad, en daarbij tevens aan ons overlegd het bewijs dat de echtgenoot aan de verplichting der Nationale Militie heeft voldaan, zoo is het dat wij aan het verzoek van de beide comparanten voldoende de aan ons vertoonde Huwelijks Akte hebben ingeschreven, luidende aldus:

Bewijs van Huwelijksvoltrekking.

De ondergetekende Pastoor der Roomsche Catholieke Gemeente te Rees verklaart hiermede dat op heden den zesden Mei achttienhonderd en achtenvijftig het Huwelijk waarvan de afkondigingen alhier, alsmede in de gemeente Wisch, Provincie Gelderland, op den gebruikelijke en bij de wet bepaalde wijze zijn vergaan, is voltrokken, tusschen: Bernardus Gerhardus Borggreven, leerlooier, oud dertig jaren, geboren en

woonachtig in de gemeente Wisch, Provincie Gelderland, Koninkrijk der Nederlanden, meerderjarige zoon van wijlen de Ehelieden Gerhardus Johannes Borggreven en Elisabeth Schoemaker, ter eenre, en

Anna Mechtilda Ruijs, zonder beroep, oud zes en derig jaren, geboren en woonachtig in deze gemeente, meerderjarige dochter van wijlen de Ehelieden Johann Cornelis Ruijs en Hendrica Heijming, ter andere zijde.

Rees den zesden Mei achttienhonderd en acht en vijftig.

De Pastoor der Roomsche Catholieke Gemeente van Rees, Koninkrijk Pruisen, voornoemd.

(geteekend) B. Hartmann

Bovenstaande handtekening van den Heer Pastoor Hartmann wordt hiermede voor echt verklaard, Rees den 7den Mei 1858,

De Burgemeester.

(geteekend) de Witt.

Voor de echtheid der aan de ommezijde staande handtekening van den Heer Burgemeester de Witt te Rees.

Wezel, den 21e Januari 1859

De Koninklijke landraht van den Kreis Rees.

Verhinderd bij inplaatstreding,

De Kreis Secretaris.

(geteekend) Stempel.

Tot echtheid des bovenstaande handtekening van den Koninklijken Kreis Secretaris den Heer Stempel te Wezel.

Dusseldorp, den 22e Januari 1859.

De Koninklijken Pruisischen Regerings President.

(geteekend) V. Hannebach.

Van welke wij deze acte opgemaakt, en in tweevoud in de daartoe bestemde Registers ingeschreven hebben, zijnde dezelve na voorlezing door ons ondertekend met de Echtgenooten, onder goedkeuring van de doorhaling van de woorden druks in deze acte.

B.G. Borggreven
J. van der Zande
A.M. Ruijs

Bijlage 2:

Inventaris van het
archief van
WIERCX' LEERLOOIERIJ EN LEERHANDEL
te **SILVOLDE**
1873-1914

door J.E. van der Sleen
(1978)

INLEIDING

Historische gegevens (1)

De leerlooierij was achtereenvolgens het eigendom van de families Borggreven en Wiercx. Oorspronkelijk bewoonde het eerste geslacht een grote boerderij annex leerlooierij naast het kasteel Lichtenberg (2). In de zomer werkte men op de boerderij en in de winter in de leerlooierij. Deze combinatie was mogelijk omdat door de natuurlijke looiing het leer lange tijd in kuipen (de 'smachtkelders') (3) moest doorbrengen.

De oprichtingsdatum viel niet te achterhalen, maar in elk geval moet de leerlooierij reeds in de 18e eeuw hebben bestaan. Wel kon vastgesteld worden dat op 16 juni 1831 Derk van Gorkum, klompenmaker te Zuiderwijk (Suderwick), samen met Gerrit Jan Borggreven het kasteel Lichtenberg met alle landerijen en heerlijke rechten kocht (4). Gerrit Jan Borggreven kocht zijn eigen boerderij echter niet; waarschijnlijk had hij hiervoor te laag ingezet. Vervolgens bouwde Gerrit Jan in de omgeving van het kasteel een nieuwe boerderij-leerlooierij, waar zijn zoons Bernardus Gerhardus en Wilhelmus Engelbertus de bedrijfsvoering voortzetten. Wegens onenigheid met zijn broer richtte Bernardus Gerhardus in 1866 een nieuwe leerlooierij op. Het be-

drijf van Wilhelmus Engelbertus raakte binnen enkele jaren in verval en werd ten slotte opgeheven. De dochter van Bernardus Gerhardus, Maria Elisabeth, trouwde in 1885 met de leerlooiersgezel Antonius Wiercx, die bij Bernardus Gerhardus in dienst was. Wiercx continueerde de leerlooierij, maar de opkomst van nieuwe kunstmatige looimethoden dwongen hem na verloop van tijd (circa 1905) de looierij om te zetten in een leerhandel. Zijn enige dochter Anna trouwde met T.F. ten Have, algemeen verkoopleider bij de DRU te Ulft. Na het overlijden van A. Wiercx in 1922 is de leerhandel opgeheven.

Archief en inventarisatie

In 1958 schonk A.H.M. ten Have te Delft de 'boekhouding van een leerlooierij te Silvolde' aan het Nederlandsch Economisch-Historisch Archief (5). Na de beëindiging van haar archiefbeherende taak gaf deze instelling de bescheiden in 1974 aan het Rijksarchief in Gelderland in bewaring (6). Volgens de beschrijving uit 1958 omvatten de archivalia: 'een contraboek 1894-1898, een dagboek 1882-1898, een contraboek 1893-1910 en een grootboek 1873-1996 met daarin aantekeningen omtrent huishoudelijke ontvangsten en uitgaven over de jaren 1886, 1887 en 1895' (7).

Bij de inventarisatie kon volstaan worden met de aanvulling en verbetering van die beschrijving. Het debiteurenboek (nr. 2) correspondeert met het dagboek (nr. 1) en de posten uit nr. 4 zijn in het rekening-courantboek (nr. 3) geboekt.

Noten

Voor zover niet anders vermeld wordt, zijn alle gegevens afkomstig uit een door het NEHA opgesteld kort historisch overzicht; zie ook noot 6.

Rijksarchief in Gelderland (RAG). Archief van de bewaarder van de hypotheeken en het kadaster te Zutphen 1812-1838, inv. nr. 61: inschrijvingsnr. 43.

Grote Winkler Prins Encyclopedie II (Amsterdam, 1974) 672.

RAG. Archief Bew. Hyp. Zutphen, inv. nr. 61: inschr. nr. 43. RAG. Archief van notaris J. Kolfshoten te Gendringen, inv. nr. 772: acte nr. 86.

Economisch-Historisch Jaarboek. XXVII (1958) XXXVIII.

RAG. Correspondentie 1974, nr. A-483 en 1976, nr. A-151.

Economisch-Historisch Jaarboek. XXVII (1958) XXXVIII.

INVENTARIS

1	'Dagboek', 1882 september 19 - 1898 juni 19.
. <i>N.B. De pagina's 184 en 185 ontbreken.</i>	1
deel
2	Debiteurenboek, 1873-1899. Met klapper.
. <i>N.B. Het deel bevat ook:</i>
a. <i>de rekeningen van enkele crediteuren, folio's 8, 19, 33, 79, 123, en 131;</i>
b. <i>een berekening van het kassaldo per 1 januari 1889, folio 117;</i>
c. <i>de rekening-courant van de 'Geldersche Crediet Vereeniging' te Doetinchem, 1882 september 20 - 1898 mei 15, folio's 89, 107, 132, 148 en 155;</i>
d. <i>de 'Cassarekening', 1888 januari 1 - 1888 september 30, folio's 119 en 122;</i>
e. <i>aantekeningen betreffende de verpachting van percelen bouwland, 1897-1914, folio 156;</i>
f. <i>de 'Huidenrekening', 1874, 1875, 1878, 1887 en 1888, folio 49;</i>
g. <i>de 'Kerkeka', rekening-courant met de R.K. kerk te Silvolde, 1887 en 1888, folio 116;</i>
h. <i>enkele rekeningen betreffende aangekochte effecten, 1894-1898, folio's 148 en 151;</i>
<i>aantekeningen betreffende huishoudelijke uitgaven, 1886, 1887 en 1895, achterin het deel.</i>	1
deel
3	Register houdende het rekening-courantboek, het bankboek en rekeningen betreffende beleggingen, 1893-1913. Met klapper.	1
deel
4	'Rekeningen', ingekomen facturen, met kwitanties van de daarop gedane betalingen, 1894 juli 20 - 1899 januari 13.	1
band

Activiteitenkalender

Old Sillevold:

Woensdag 4 juni Zomeravondactiviteit

(Programma zie pagina 5 van dit "bulletin")

Zaterdag 13 september

Open Monumentendag Thema: Sporen

A.D.W.:

Woensdag 23-04-2008

De Pol, Polstraat te Aalten: "Achterhoekse adel en boerenadel". Lezing door de heer J. Berends uit Doetinchem.

Zaterdag 24-05-2008

Dagexcursie "Van Keppel tot de scholteboeren in Winterswijk".

Deze aankondiging geldt als uitnodiging.

De aanvang van de ADW-avonden is om 19.45 uur.

Heemkundige vereniging

Old Sillevold

Opgericht 18 februari 1997

Bestuurssamenstelling:

Voorzitter:

Eric Kunst, de Holtplaats 22,
7064 HZ Silvolde.
tel. 0315-32 70 63
Email:
eric.kunst@chello.nl

Secretaris:

André Tangelder
Prins Willem Alexanderstr. 5
7064 GH Silvolde
tel. 0315-32 75 90
Email:
info@oldsillevold.nl

Penningmeester:

Anja Arendsen
Ulftseweg 30
7064 BD Silvolde
tel. 0315-32 55 50
Email:
info@oldsillevold.nl

Bestuursleden:

Bernard Dorrestijn
Leo Helmink
Theo Koolenbrander
Annie Raben

Lidmaatschap:

Vanaf € 13,50 per jaar.

Bankrekening: 9798.45.432
C.V.B. bank Silvolde
Girorekening: 7623162
t.n.v. penningmeester
Old Sillevold

www.oldsillevold.nl

**Jaartsveld
Wegenbouw bv**

**Rabobank
Graafschap Zuid**

**Maurits Heebink
Tuinbeheer**

**Notariskantoor
Muijsers**

Paul Klomberg Assurantiën

Winkelhorst Ledermode

Rijnlandhaven Makelaardij

CVB Bank Silvolde

Autobedrijf Mazda te Kaat

Hecosys Computers

Bouwbedrijf Lankveld

De heemkundige vereniging dankt de op deze pagina genoemde bedrijven en organisaties voor hun financiële ondersteuning.

Bulletin heemkundige vereniging *Old Sillevold*

Losse nummers € 3,50 per stuk

www.oldsillevold.nl

